

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

Relationship between School Administration and Basic
Education Standards of Nakhon Pathom Province Schools
Under Secondary Educational Service Area Office 9

อุมาวดี วุฒินาม ¹	Udawadee Wutthinam
พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ ²	Pongsak Ruamchomrat

Received : 3 เมษายน 2563

Revised : 18 มิถุนายน 2563

Accepted : 14 กรกฎาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 313 คน โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็น แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

¹ นักศึกษาลัทธิศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Master of Education Program in Educational Administration, Kanchanaburi Rajabhat University

² อาจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Ph.D., Kanchanaburi Rajabhat University

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารสถานศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป 2) มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครปฐม

Abstract

The purposes of this research were to study the relationship between school administration and basic education standards of Nakhon Pathom province schools under secondary educational service area office 9. The sample consisted of 313 teachers in the schools secondary educational service area office 9 determined by simple random sampling. The research instrument was a five-rating-scale questionnaire with reliability of 0.84, the level of content validity was between 0.67-1.00 and the data were analyzed using by percentage, mean, standard deviation and

Pearson product moment correlation coefficient, through SPSS for windows, statistical significance level targeted at .01.

The results of the study were as follows: 1) The relationship between school administration and basic education standards of Nakhon Pathom province schools under secondary educational service area office 9 were overall and in each individual aspect at a high level, ranking in the order of mean from high to low as academic administration, budget management, personnel management and general administration. 2) The basic education standards of Nakhon Pathom province schools under secondary educational service area office 9, were overall and in each individual aspect at a high level, ranking in the order of mean from high to low as standard 1 quality of learners, standard 3 the teaching-learning process that is student-centered and standards 2 administrative processes and management. 3) The relationship between school administration and basic education standards were overall and in each individual aspect at a moderate level with statistical significance.

Keywords : School Administration, Basic Education Standards,
Nakhon Pathom Province

บทนำ

สภาพปัจจุบันของสังคมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ได้มีความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นมากมาย ด้วยเหตุผลของความก้าวหน้าจากด้านวิทยาการ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้แต่ละประเทศไม่สามารถปิดตัวอยู่โดยลำพังได้ จึงต้องร่วมมือและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การดำรงชีวิตของคนทั่วโลก มีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันมากขึ้น มีความร่วมมือในการปฏิบัติการกิจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันมากขึ้น

และในขณะเดียวกันสังคมโลกในยุคปัจจุบันเต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งทำให้คนต้องคิด วิเคราะห์ แยกแยะ มีการตัดสินใจที่รวดเร็วขึ้น เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในสังคม ที่มีความ สลับซับซ้อนมากขึ้น สิ่งแวดล้อมใดก็ตามที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นส่วนใดของโลกการสื่อสารที่ รวดเร็วสามารถผลักดันให้เกิดผลกระทบกับสังคมในวงกว้าง สิ่งเหล่านี้ไปสู่สภาวะการณ์ ของการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมระหว่างประเทศอย่างหลีกเลี่ยง ไม่ได้ ทุกประเทศทั่วโลกจึงมุ่งเน้นที่จะพัฒนาศักยภาพของคนให้มีความสามารถในการ ปรับตัวเพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง และเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้หลายประเทศ ต้องปฏิรูปการศึกษา คุณภาพของการจัดการศึกษาจึงเป็นตัวบ่งชี้สำคัญประการหนึ่ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 ระบุว่า รัฐต้องดำเนินการ ให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การ จัดการศึกษาดังกล่าว มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษา แห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการ ดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการ ให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษา ทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็น คนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ ตามความ ถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (สำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560 : 14)

จากกระแสโลกด้วยการเร่งพัฒนาคนให้เป็นคนที่มีคุณภาพ รู้จักคิด รู้จัก วิเคราะห์ รู้จักการแก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายใต้การดำรงชีวิตอยู่ใน สังคมอย่างมีความสุข โดยแนวทางที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ คือ การพัฒนาคนให้มี คุณภาพนั้นก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั่นเอง ซึ่งปัจจัยสำคัญที่จะสามารถพัฒนา คนให้มีลักษณะดังกล่าวได้ก็คือ การศึกษาที่มีคุณภาพ (สำนักคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ, 2543 : 2) โดยสถานศึกษาหรือโรงเรียนเป็นสถาบันที่มีความสำคัญที่สุด ที่จะ ทำหน้าที่สร้างและพัฒนา “คน” ให้เป็น “มนุษย์” ที่มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ใน สังคมได้อย่างมีความสุขด้วยการพึ่งพาตนเอง ซึ่งเป็นความคาดหวังของสังคมที่มีต่อ

สถานศึกษา จึงเป็นผลให้สถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการที่ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงตามที่มาตรฐานการศึกษากำหนดไว้ และให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้านตามความสามารถที่จะจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เป็นที่ยอมรับและสามารถเป็นแบบอย่างในด้าน “คุณภาพ” แก่สถานศึกษาแห่งอื่นได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่ใช้ในการบริหารงาน โดยเน้นเป้าหมายหลักคือ การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน และหากนำองค์ประกอบในการบริหารงานมาใช้จนประสบผลสำเร็จก็จะเรียกได้ว่าเป็นการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล และจะส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ : 1-2)

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ความว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก และในวรรคสอง บัญญัติว่า ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวง คือ กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ข้อ 2 วรรคสอง บัญญัติว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

จากผลประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) โดย สมศ. ซึ่งจากข้อมูล ณ 17 กันยายน 2556 พบว่า สถานศึกษาทุกระดับการศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานไม่ครบทุกแห่ง ดังนี้ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถม-มัธยม) ที่เข้ารับการประเมินจำนวน 22,718 แห่ง ได้รับรองคุณภาพและมาตรฐาน 14,811 แห่ง ไม่รับรอง 7,907 แห่ง คุณภาพผู้เรียนด้านความรู้วิชาการ ยังไม่เป็นที่พอใจ ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ตามผลประเมิน สมศ. ค่อนข้างดีแต่สถิติด้านสังคม พบว่า ยังมีปัญหาพิจารณาจากข้อมูล ดังนี้ ผลประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติด้านวิชาการ โดย สทศ. ปีการศึกษา 2556 พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งการทดสอบ O-Net (ป.6

ม.3 ม.6), V-Net (ปวช. และ ปวส.) และ N-Net (ทดสอบผู้เรียนการศึกษานอกระบบด้านทักษะการเรียนรู้ความรู้อื่นพื้นฐานการประกอบอาชีพ ทักษะการดำเนินชีวิตและการพัฒนาสังคม) ต่ำกว่าร้อยละ 50 เป็นส่วนใหญ่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557 : ง-จ)

นอกจากนี้ ผลประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาตามมาตรฐานด้านผู้เรียนของสมศ. (รอบสาม) พบว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เข้ารับการประเมิน 22,718 แห่ง มากกว่าร้อยละ 97 อยู่ในระดับคุณภาพดี/ดีมากในตัวบ่งชี้ด้านผู้เรียนในเรื่องต่อไปนี้ คิดเป็น ทำเป็น ร้อยละ 97.33 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ร้อยละ 99.01 คุณธรรมจริยธรรม ร้อยละ 99.95 ผลสำรวจข้อมูลด้านสังคมที่เกี่ยวข้องสะท้อนคุณภาพของเด็กและเยาวชนในวัยเรียน ปี พ.ศ. 2556 โดยหน่วยงานต่าง ๆ (กระทรวงสาธารณสุข กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม และสำนักงานสถิติแห่งชาติ) พบว่า ยังมีปัญหา เช่น จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในปี 2556 เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.21 จากปีพ.ศ. 2555 (ปีพ.ศ. 2555 จำนวน 34,276 คน ปีพ.ศ. 2556 จำนวน 37,433 คน) จำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดปีพ.ศ. 2551-2558 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ความสามารถทั้งการอ่าน เขียน และคำนวณอย่างง่ายได้ของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป คือร้อยละ 91.1 ยังไม่ครบร้อยละ 100 เวลาเฉลี่ยที่คนไทยอายุ 6 ปีขึ้นไปใช้ในการอ่านหนังสือทุกประเภท รวมทั้งอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ในเวลานอกเวลาเรียน/นอกเวลาทำงานเพียง 37 นาทีต่อวัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557 : ง-จ)

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานั้นบุคคลที่สำคัญที่สุดก็คือผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและสร้างความมั่นใจให้กับผู้ได้บังคับบัญชา นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ผู้บริหารจะต้องวางเป้าหมายในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ใช้ปัจจัยที่เหมาะสมมาพัฒนาให้เกิดศักยภาพให้มากที่สุด ซึ่งการบริหารที่มีคุณภาพทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีคุณภาพดี เป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุขกับการเรียนรู้ โดยการประกันคุณภาพจะเป็นการสร้าง ความมั่นใจ ซึ่งมาจากการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ข้อมูลหลายอย่าง เช่น สารสนเทศ องค์ความรู้ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ออกแบบ วางแผนป้องกันปัญหาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ในขณะที่มีการประเมินการประกัน

คุณภาพการศึกษาทำให้เกิดความเข้าใจผิดในเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษาว่าเป็นการเพิ่มภาระของบุคลากรในโรงเรียน ไม่ยอมรับความจริงเกี่ยวกับผลการประเมินและไม่นำผลการประเมินไปวางแผนแก้ไข หรือปรับปรุงให้ดีขึ้น ในส่วนของการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาถือว่ามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา โดยจำแนกขอบข่ายงาน 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

จากความเป็นมาและความสำคัญในการบริหารสถานศึกษาข้างต้น เพื่อให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพที่ดีได้นั้น จำเป็นต้องพัฒนาให้สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่เป็นมาตรฐาน และบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาในทุก ๆ ด้าน โดยจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง แต่ผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตกต่ำในหลายวิชา รวมถึงการบริหารสถานศึกษา ด้านการจัดการศึกษาไม่ได้มาตรฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. ซึ่งจากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 เพื่อนำผลจากการศึกษาวิจัยไปใช้เป็นแนวทาง ในการวางแผนพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา และเพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมของกลุ่มงานในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างถูกต้อง ผลการวิจัยจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำแนวความคิดมาประกอบการพิจารณากำหนดวางแผนโครงการ และนโยบาย ของสถานศึกษาได้แม่นยำมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีความสัมพันธ์กันทางบวก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ซึ่งผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการบริหารสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 28-121) ประกอบด้วยการบริหาร 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 : 13-21) ประกอบไปด้วย 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและจัดการ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีขอบเขตครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ซึ่งผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการบริหารสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 28-121) ประกอบด้วยการบริหาร 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 : 13-21) ประกอบไปด้วย 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและจัดการ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

- 2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 29 โรงเรียน จำนวนครูทั้งหมด 1,709 คน

- 2.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgen, 1970 : 607-610) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) ตามสัดส่วนของครูผู้สอนในแต่ละอำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 313 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

- 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

- 3.1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

- 3.1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ
- 3.1.3 ด้านการบริหารบุคคล
- 3.1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป
- 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย
 - 3.2.1 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน
 - 3.2.2 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ
 - 3.2.3 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยเน้นการสื่อสารตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีแนวทางในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 สถานศึกษา จำนวน 29 โรงเรียน จำนวนครู 1,709 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgen, 1970 : 607-610) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) ตามสัดส่วนของครูผู้สอนในแต่ละอำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่าง 313 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักการแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน ประสบการณ์ในการทำงาน จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ เกี่ยวกับการวัดระดับการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน จำนวน 48 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 ด้าน จำนวน 30 ข้อ ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน จำนวน 10 ข้อ

มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 ข้อ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 7 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

2. วิเคราะห์ข้อมูลการสร้างเครื่องมือเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 มี 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการ

บริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมี 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณภาพของผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเครื่องมือ ตามนิยามของความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 และวัตถุประสงค์เป็นหลัก จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 มีลักษณะแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 48 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

4. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบความชัดเจนของคำถาม ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขในข้อบกพร่อง

5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) เพื่อหาความสอดคล้องในด้านโครงสร้าง ความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา ความเหมาะสม ความชัดเจน และความถูกต้องของการใช้ภาษาแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (index of item objectives congruence: IOC) โดยพิจารณาความเที่ยงตรงจากดัชนีความสอดคล้อง พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 มีจำนวน 73 ข้อ ข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 จำนวน 5 ข้อ

6. นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ แล้วไปทดลองใช้ (try out) ครูผู้สอนของสถานศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) การพิจารณาความเชื่อมั่นดูจากค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นที่ต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.75 ซึ่งพบว่า ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.84

7. นำผลที่ได้จากการปรับปรุง ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ไปขออนุญาตการเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 29 โรงเรียน เพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยประสานงานกับผู้บริหารสถานศึกษาด้วยตนเอง เพื่อขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 29 โรงเรียน (จำนวน 313 ชุด) โดยกำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถามให้ผู้วิจัยภายใน 15 วัน และผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับด้วยตนเอง โดยแบบสอบถามได้รับกลับคืนมาจำนวน 313 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ในการตอบ
2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)
4. วิเคราะห์ระดับการบริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981 : 195)
5. วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981 : 195)
6. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยโดยใช้สถิติในการศึกษา ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง
 - 2.2 ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 สรุปผลได้ ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 69.33 เป็นเพศชาย จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 30.67 และมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 57.19 รองลงมา คือ ระดับปริญญาโท ร้อยละ 42.49 และปริญญาเอก ร้อยละ 0.32

2. การบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารสถานศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ย คือ การบริหารงานวิชาการการบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละรายด้านดังนี้

2.1 การบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ย 3 ข้อแรก คือ ดำเนินการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนอย่างถูกต้องตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ครูมีการประเมินและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยประชุมหรืออบรมทางวิชาการ เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม และส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระประละประเมินตามสภาพจริง

2.2 การบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ย 3 ข้อแรก คือ สถานศึกษาจัดทำแผนงบประมาณ โดยกำหนดเป้าหมายและดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์โดยสอดคล้องกับแผนการพัฒนาคณาภพการศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาและให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติงาน

2.3 การบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ย 3 ข้อแรก คือ ดำเนินการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งตรงตามความต้องการของสถานศึกษา รองลงมาคือ การเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นไปตามนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการที่สถานศึกษากำหนด และให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติงาน มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีวิจัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

2.4 การบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานทั่วไปโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ย 3 ข้อแรก คือ ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจและความถนัด รองลงมาคือ ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงาน การจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา และกำหนดแผนการรับนักเรียนใหม่ หรือย้ายเข้าเป็นไปตามระเบียบและแนวปฏิบัติของสถานศึกษา วางแผนและประชาสัมพันธ์ข่าวการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

3. มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ย คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

3.1 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ด้านมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ย 3 ข้อแรก คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา

3.2 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ด้านมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ย 3 ข้อแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่ที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น แผนการศึกษาชาตินโยบายของรัฐบาล รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.3 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ด้านมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา

เป็นรายชื่อ พบว่า มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ย 3 ข้อแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะ แสดงออก แสดงความคิดเห็น สรุปลองความรู้ นำเสนอผลงานและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็นและต้องการความช่วยเหลือพิเศษ และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษา กับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 การบริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ ค่าความสัมพันธ์ คือ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนและมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.2 การบริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานงบประมาณ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง เรียงตามลำดับค่าความสัมพันธ์ คือ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

4.3 การบริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ ค่าความสัมพันธ์ คือ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

4.4 การบริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป มีความสัมพันธ์กับ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง เรียงตามลำดับความสัมพันธ์ คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 นำมาสรุปผลได้ผลดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม มีกระบวนการในการทำงาน การดำเนินการต่าง ๆ โดยมีการปฏิบัติการกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินการได้ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารงานทั่วไป ภายในสถานศึกษาทำให้บุคลากรเกิดการรับรู้กระบวนการใน การบริหารสถานศึกษา สร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานทำให้เกิดความร่วมมือและ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของ สถานศึกษา มีเอกภาพด้านนโยบายมีความหลายหลายในทางปฏิบัติมีอิสระในการกำหนด ความต้องการ โดยมีมาตรฐานและดัชนีตรวจสอบคุณภาพสามารถประเมินและตรวจสอบ

ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สัมมา รณินธ์ (2553 : 71) ที่กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษา ที่ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่มีความร่วมมือของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการวางแผนวินิจัยสั่งการ การควบคุมและการจัดการ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษา สอดคล้อง กับงานวิจัยของ ประภาศิริ สุรพันธ์ (2550 : 45) ได้ทำการศึกษาวินิจฉัย เรื่องการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อคุณภาพมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลภูมิภาคตะวันตก ผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อคุณภาพมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลภูมิภาคตะวันตก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ส่วนด้านการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับผลการศึกษาการบริหารการศึกษาเป็นรายด้านอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาในการปรับปรุงพัฒนาให้เป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนหรือผู้รับบริการ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้ ได้แก่ การวางแผน การจัดระบบโครงสร้าง และการกำหนดบทบาทหน้าที่ การจัดดำเนินงานวิชาการ การผลิตสื่อและอุปกรณ์ทางการศึกษา การวัดและประเมินผล การจัดบรรยากาศเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ การจัดแหล่งเรียนรู้หรือศูนย์สารสนเทศ รวมทั้งการจัดสิ่งแวดล้อมความสะดวกอื่นๆ และการนิเทศภายในเพื่อให้งานวิชาการมีคุณภาพ และสอดคล้องกับ จรุง สุขเกษม (2550 : 18) ที่กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงานของบุคลากรในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีความรู้ ทักษะคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลทรี พิกุลแก้ว

(2551) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารงบประมาณ เป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับงบประมาณและสินทรัพย์รวมถึงการจัดหารายได้จากการบริการเพื่อสนับสนุนให้การบริการจัดการศึกษาและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้เป็นไปตามแผนงานและแผนปฏิบัติการของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีความพร้อมในการบริหารแบบมุ่งเน้นผลงานอิสระคล่องตัว ถูกต้องตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ ประกาศหรือมติคณะรัฐมนตรีอย่างถูกต้องทุกประการ ภายใต้อำนาจหน้าที่ ประหยัด โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาลและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ สอดคล้องกับทัศนีย์ วิเศษสิงห์ (2551 : 22) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานงบประมาณ เป็นแนวทางหรือแผนการในการบริหารจัดการเงินงบประมาณ การจัดทำรายรับรายจ่าย การจัดทำบัญชีการเงิน ทะเบียนพัสดุ ครุภัณฑ์ ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และการระดมทรัพยากรการลงทุนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา เงินเดือน ค่าตอบแทน ค่าฝึกอบรมพัฒนาครูผู้ช่วยครูและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง ค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอน ค่าพัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอนและอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารงานบุคคลเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับอัตราค่าจ้าง การสรรหาและการคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมเข้ามาทำงาน การบรรจุแต่งตั้ง การโอนย้าย การมอบหมายภาระงานหน้าที่ให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของบุคคล รวมทั้งการดำรงรักษาบุคลากร การพัฒนา

บุคลากร การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ การเสริมแรงและการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย จนกระทั่งการให้บุคคลพ้นจากการปฏิบัติงาน ภายใตกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ กฎหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับเสรีลาซโรจน์ (2540 : 46) ที่กล่าวไว้ว่า การบริหารงานบุคคลเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้เพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐนิช ศรีลำคำ (2558 : 3) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารงานทั่วไปเป็นกระบวนการบริหารจัดการระบบบริหารองค์กร ในการประสาน สนับสนุน ส่งเสริมให้บริการงานอื่น ๆ ของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณชนเพื่อให้ชุมชนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และให้บริการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นเพื่อให้การจัดการศึกษา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับ สัมฤทธิ์ เนตรประไพ (2548 : 51) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานทั่วไปเป็นการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับด้านต่าง ๆ ได้แก่ งานทะเบียน สถิติและรายงาน การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน งานอาคารสถานที่ การจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาดและปลอดภัย มีขอบเขตสะดวกสบาย มีความพร้อมของอาคารสถานที่อย่างเพียงพอเหมาะสม เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องนอน ห้องพยาบาล สนามเด็กเล่น และงานความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาและชุมชน

2. มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ต้องเกิดขึ้นกับสถานศึกษาทุกแห่งเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียง การส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด และหลักการสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานยึดหลักการที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ที่กล่าวไว้ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน โดยรัฐต้องจัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาเยาวชนไทยทุกคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก เพื่อเป็นรากฐานที่พอเพียงสำหรับการใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต รวมทั้งเพื่อ การพัฒนาหน้าที่การงานและการพัฒนาคุณภาพชีวิตส่วนตนและครอบครัวและเพื่อสร้างรากฐาน ที่แข็งแกร่งสำหรับการสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554 : 16) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปนิตา ทองโสภณ (2560 : 68) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน เมื่ออภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นว่าผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วย ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิด คำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดี

ต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างที่หลากหลาย รวมทั้งสุขภาพทางร่างกายและจิตสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 : 13-21) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลทรี พิกุลแกม (2551 : 47) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจอย่างชัดเจน ทำให้สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปนิตา ทองโสภณ (2560 : 59) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาสร้างโอกาส ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลที่ได้มาให้ออมูลป้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สลิตา รินสิริ (2558 : 63) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการประเมินผล ด้านการเตรียมการจัดการเรียนรู้ และการใช้สื่อการเรียนรู้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นการกำหนดความคาดหวังให้ชัดเจนทั้งครู ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาหากไม่มีมาตรฐานสาธารณชนก็จะไม่ทราบว่าจะสำคัญที่แท้จริงของการจัดการศึกษาอยู่ที่ใด คุณภาพคนที่ขาดต้องการเป็นอย่างไร การจัดการเรียนการสอนปัจจุบันต้องไปในทิศทางใด คุณภาพของการจัดการศึกษาการละแห่งมีจุดเด่น จุดควรพัฒนาในเรื่องใดบ้าง เนื่องจากไม่มีเครื่องชี้วัดเทียบเทียบทำให้ขาดความรับผิดชอบต่อสาธารณชน (accountability) การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาทำให้สถานศึกษาต้องถือเป็นความรับผิดชอบที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน คุณภาพครูที่ต้องจัดการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน คุณภาพการบริหารจัดการตลอดจนคุณภาพด้านการจัดการศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสร้างอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และการมีกิจกรรมโครงการที่ส่งเสริมที่สนองต่อนโยบายของรัฐ นอกจากนี้ มาตรฐานยังเป็น

แนวทางให้สาธารณชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้การสนับสนุน ส่งเสริมสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ได้ เพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปตามความคาดหวังของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาศิริ สุรพันธ์ (2550 : 78) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ส่งผลต่อคุณภาพมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลภูมิภาคตะวันตก ผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลภูมิภาคตะวันตก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลภูมิภาคตะวันตก โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหารทั่วไปส่งผลต่อมาตรฐานการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาเทศบาลภูมิภาคตะวันตก โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปส่งผลต่อมาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย มีดังนี้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษากำกับติดตาม ดูแล และขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย และประชุมและชี้แจงหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้มีความรู้และ

ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกำหนดไว้ ตลอดจนสนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดระบบการควบคุม บำรุงรักษาพัสดุของสถานศึกษาตามแผนที่วางไว้และเป็นปัจจุบัน เพื่อง่ายในการบริหารงบประมาณ

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น และจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้บริหารควรติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการบริหารงานอื่นบรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหน้าที่ในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ ในการบริหารการศึกษา มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ข้อเสนอแนะสู่การปฏิบัติ

2.1 ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตอื่น ๆ เพื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการรองรับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาต่อไป

2.2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จากความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมิน

คุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การประเมินคุณภาพภายนอก และเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กุลฑริ พิกุลแกม. (2551). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จรง สุขเกษม. (2550). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามนโยบายโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ณัฐนิช ศรีลาคำ. (2558). การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 [การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ทัศนีย์ วิเศษสิงห์. (2551). การบริหารงานสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ปนิดา ทองผาโสภา. (2560). การบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษากาญจนบุรี เขต 3 [การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ประภาศิริ สุรพันธ์. (2550). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านการบริหาร และการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลภูมิภาคตะวันออก [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สลิตา รินสิริ. (2558). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2* [ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สัมฤทธิ์ เนตรประไพ. (2548). *ความคิดเห็นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดนครปฐม* [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สัมมา ธนินิธย์. (2553). *ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการการศึกษา*. ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานวิชาการและพัฒนาคูณภาพการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*. ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ. 2561*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). *การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- เสรี ลาโชจน์. (2546). *การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา*. เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษาหน่วยที่ 1-7 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ชวนพิมพ์.

Best, J. W. (1981). *Research in education*. (4th ed). Prentice Hall.

Krejcie, R. V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(30) , 607-610.